Mottaker: Utdanningsdirektoratet
Kopi: Kunnskapsdepartementet
post@udir.no
postmottak@kd.dep.no

28.04.2026

Vår ref.: Magnus Sparre

Høring av læreplaner i statistikk og matematikk for økonomi – erstatning for matematikk S

NITO er Norges sjette største fagorganisasjon med over 117 000 medlemmer. Vi organiserer ingeniører og teknologer i alle sektorer. NITO Studentene er del av NITO med over 17 000 studentmedlemmer i ingeniør-, teknologi- og realfagsstudier.

Vi viser til høringen av læreplaner i statistikk og matematikk for økonomi, fastsatt som erstatning for dagens matematikk S1 og S2, samt til Kunnskapsdepartementets oppdrag 2025-07 om endring av læreplan og eksamen i matematikk for samfunnsfag.

Det er vedvarende mangel på ingeniører og teknologer i arbeidslivet, og stort behov for å rekruttere flere til disse utdanningene. Matematikkopplæringen i videregående skole er avgjørende for rekrutteringen til realfags- og teknologistudier. Det er viktig at flere elever velger mer realfag i videregående opplæring, motiveres for å velge realfag i høyere utdanning og oppnår et høyere læringsutbytte.

NITO er bekymret for at overgangen til matematikk for økonomi og statistikk vil føre til at færre kvalifiserer seg for realfags- og teknologistudier direkte fra videregående opplæring. Vi har fått tydelige signaler om at fagmiljøene i universitets- og høyskolesektoren stiller seg jevnt over negative til å sidestille disse fagene med R1-matematikk. Det vil være sterkt negativt for rekrutteringen til disse utdanningene og kan skape utfordringer med rekruttering til de nye matematikkfagene i videregående opplæring.

NITO mener det er avgjørende at en erstatning for matematikk S vil sidestilles av universiteter og høyskoler med R1-matematikk. Dette virker ikke realistisk med fag som kan tas i valgfri rekkefølge. Like fullt mener vi det er behov for endringer i matematikk S på bakgrunn av nedgangen i elever som velger det.

Overordnede vurderinger av ny fagstruktur
NITO støtter ambisjonen om at flere elever skal fordype seg i matematikk. Samtidig er vi bekymret for at den nye strukturen, med fag som ikke bygger på hverandre, svekker den faglige progresjonen som tidligere lå i overgangen fra S1 til S2. Når begge fagene må kunne tas med utgangspunkt i matematikk 1P, innebærer dette nødvendigvis at det matematiske nivået og modenheten trekkes ned. De tidligere S-

fagene var hierarkiske, og elevene fikk anledning til å utvikle en dypere matematisk modenhet gjennom progresjonen fra S1 til S2.

Videre er NITO bekymret for at muligheten til å kombinere matematikk R1 med ett av de nye fagene vil svekke rekrutteringen til matematikk R2. I en situasjon der realfagspoengene er redusert, vil mange elever – rasjonelt og strategisk – velge fagkombinasjoner som gir bedre karakteruttelling fremfor faglig dybde. Dette står i motsetning til nasjonale mål om å styrke realfagskompetansen i befolkningen. Dette kan spesifikt svekke rekrutteringen til ingeniørutdanning som krever R2 og FYS1.

Konsekvenser for opptak til høyere utdanning og forutsigbarhet
Universiteter og høyskoler vurderer selv om de nye fagene kan inngå i spesielle opptakskrav. Vår dialog med sektoren tilsier at kombinasjonen Statistikk og Matematikk for økonomi av mange ikke vil bli vurdert som sidestilt med matematikk R1 ved opptak til mange realfaglige studier. De nye fagene er faglig smale, gir ikke en bred matematikkbakgrunn og fører ikke til faglig modenhet. Dette er svært problematisk for rekrutteringen til studier i teknologi og realfag.

Avsluttende merknader
NITO mener det er avgjørende at endringer i matematikkfagene ikke bare vurderes opp mot gjennomføring i videregående skole, men også mot samfunnets langsiktige behov for realfaglig og teknologisk kompetanse. Vi oppfordrer derfor Udir og KD til å vurdere justeringer i fagstruktur og innhold i tett dialog med universitets- og høyskolesektoren og partene i arbeidslivet. Det er viktig at endringene i S matematikk ikke fører til at færre enn i dag kvalifiserer seg for teknologi- og realfagsstudier direkte fra videregående opplæring.

NITO mener også det er vanskelig å innføre endringer med virkning fra høsten 2027. Dette vil føre til at elever må velge mellom 1P og 1T uten å vite hva slags matematikk og studier disse deretter vil kvalifisere til. Vi ber om at endringer innføres fra høsten 2028.

Til spørsmålene i høringen vil NITO peke på følgende:

Vanskelighetsnivå: Begge fagene fremstår samlet sett som faglig krevende for elever med bakgrunn i matematikk 1P, samtidig som de på enkelte områder ligger nær R1-nivå, uten å gi tilsvarende bredde og progresjon.

Progresjon og sammenheng: Manglende hierarkisk oppbygging mellom fagene svekker faglig progresjon sammenlignet med tidligere S1–S2.

Omfang: Omfanget i begge fag vurderes som ambisiøst sett opp mot timetallet på 140 timer.

Overlapp med R1: Det faglige overlappet med matematikk R1 i Matematikk for økonomi vurderes som betydelig, med risiko for svekket rekruttering til R2.

Forutsigbarhet: Det er fortsatt usikkerhet knyttet til opptak til høyere utdanning, noe som gjør elevenes fagvalg lite informerte.

Med vennlig hilsen

Kjetil E. Lein

President i NITO

Sofie Strøm Olsen

Leder for NITO Studentene

Dokumentet er godkjent og elektronisk signert.